

Schoolondersteuningsprofiel

**Gespecialiseerd onderwijs Appingedam
2019 - 2022**

Inhoud

Inleiding	3
Beschrijving van de school	4
Expertise	8
Interne- en externe samenwerking	8
Grenzen	9
Ambitie	10

Inleiding

Met dit schoolondersteuningsprofiel (SOP) van Gespecialiseerd onderwijs Appingedam maken we duidelijk welke leerlingen bij ons een passende onderwijsplaats kunnen krijgen. Daarnaast willen we inzicht geven in onze ondersteuningsmogelijkheden en onze grenzen hierin. In het SOP hebben we omschreven wat onze ambities zijn met betrekking tot het verbeteren van onszelf en de mogelijkheden die we kunnen bieden. In hoeverre deze realiseerbaar zijn is afhankelijk van interne- en externe ontwikkelingen en van de samenwerking met externe partijen.

Uitwerking van de in het SOP beschreven onderwijsinhoud staat beschreven in het schoolplan en de schoolgids van Gespecialiseerd onderwijs Appingedam. Deze documenten zijn te vinden op de website van RENN4: www.RENN4.nl Ook voor verdere informatie over het meerjarenbeleid van RENN4 verwijzen naar deze website.

Dit SOP gaat in op 1 augustus 2019 en geldt voor drie jaar. De reden voor de korte geldigheidsduur is gelegen in het feit dat het onderwijs, mede als gevolg van de invoering van passend onderwijs en de transitie in de jeugdzorg, dynamisch is en er op korte termijn altijd weer wezenlijke veranderingen plaatsvinden.

RENN4 heeft voor de periode 2019 – 2022 als missie:

Hoofdlijnen nieuw strategisch beleidsplan RENN4

Missie

RENN4 wil verborgen talent zichtbaar maken. Dit doen we door excellent in speciaal talent te zijn. Hiertoe bieden we hoogwaardig specialistisch onderwijs en ondersteuning aan, die passen bij de ontwikkelingsmogelijkheden van leerlingen, zodat zij hun toekomstperspectief kunnen realiseren. Een zo hoog mogelijk uitstroomniveau voor de leerling is daarbij het doel.

Daarnaast richten we ons zo veel mogelijk op schakelen naar het regulier onderwijs. Iedere leerling die zijn schoolcarrière in het regulier onderwijs kan voortzetten, verdient die kans. Wij denken in de onderwijsbehoeften en de mogelijkheden van ieder kind. Het is onze opdracht om leerlingen het onderwijs en de ondersteuning te bieden die passen bij hun mogelijkheden. Samen met ouders en ketenpartners trachten we het maximale uit leerlingen te halen en verborgen talent zichtbaar te maken.

Visie

Door middel van gespecialiseerd onderwijs spelen we in op individuele leerbehoeften. In de komende periode slaan we nieuwe wegen in om nog beter te kunnen aansluiten bij diverse ontwikkelingen. Eén ontwikkeling is de toenemende complexiteit van de problematiek bij onze leerlingen. Andere belangrijke ontwikkelingen zijn onder meer dalende leerlingaantallen als gevolg van de krimp binnen ons werkgebied, het lerarentekort, de onzekere status van passend onderwijs en de ontwikkelingen in de jeugdzorg. Vanuit een onderzoekende, innovatieve en ontwikkelingsgerichte houding pakken we samen met onze partners deze uitdagingen proactief aan.

Uitgangspunt 1: werken vanuit onze kernwaarden

- **Kwaliteit**

Kwaliteit is leidend in alles wat we doen. Op de leer- en ondersteuningsvragen van onze leerlingen moeten we een goed antwoord geven. Dit betekent onder meer dat we hoge eisen stellen aan onze medewerkers. Kwaliteit moet aantoonbaar zijn. We voldoen niet alleen aan de eisen van de Inspectie voor het Onderwijs, maar zijn ook ISO 9001-gecertificeerd op basis van de landelijke Kwaliteitsnorm (voortgezet) Speciaal Onderwijs.

- **Respect**

We hebben respect voor onze leerlingen, voor wie ze zijn en wat ze willen bereiken. We rekenen hen niet af op hun gedrag. Elke dag krijgt iedere leerling een nieuwe kans. Onze leraren bejegenen leerlingen respectvol en zijn voor hen een voorbeeld. Van leerlingen verwachten we respectvol gedrag naar de school en de medewerkers. Respect kenmerkt ook de omgang van collega's onderling en de relaties met ouders en samenwerkingspartners.

- **Duidelijkheid**
Onze leerlingen willen weten waar ze aan toe zijn. Onze medewerkers bieden hun duidelijkheid door wat zij zeggen en doen. Dit vraagt tevens duidelijkheid bij onze medewerkers onderling, in de relatie van bestuur met medewerkers en in de relatie met ouders en samenwerkingspartners.
- **Openheid**
We treden onze leerlingen met open vizier tegemoet. In dialoog met scholen, ouders en partners zijn we open en transparant.
- **Betrouwbaarheid**
Betrouwbaarheid ligt in het verlengde van respect, duidelijkheid en openheid. We zeggen wat we doen en doen wat we zeggen. Naar leerlingen, medewerkers, ouders en partners zijn we koersvast, komen we onze afspraken na en vertonen we voorspelbaar gedrag.

Uitgangspunt 2: Professionele, lerende cultuur

RENN4 bevordert een professionele, lerende cultuur die zich kenmerkt door:

- persoonlijk leiderschap
- teamgericht werken
- efficiënte besluitvorming
- cyclisch werken

Bij de programmalijnen/thema's wordt de ontwikkeling op deze gebieden kort geschetst.

Uitgangspunt 3: Schooleigen profiel

Elke school heeft een eigen gezicht en is in dialoog met de omgeving (samenwerkingsverband, partners en ouders). Een school in Drenthe kan andere keuzes maken dan bijvoorbeeld een school in Friesland, wanneer dat beter aansluit bij lokale behoeften en mogelijkheden. Bij de keuzes die onze scholen maken, is de kwaliteit van onderwijs en ondersteuning leidend. Onze scholen voldoen aan de kwaliteitseisen van de Inspectie en de landelijke Kwaliteitsnorm (voortgezet) Speciaal Onderwijs.

Programmalijnen 2020-2024

1. Andere inrichting van onderwijs & zorg

De problematiek van onze leerlingen wordt steeds complexer. Daarom onderzoeken we of we daar met een andere inrichting van ons onderwijs op kunnen inspelen. Is één leraar met 1 groep wel de beste situatie? We willen budgetten en expertise met onze samenwerkingspartners beter bundelen en de zorg integreren binnen onze scholen.

2. Gespecialiseerd onderwijs

In de afgelopen periode hebben we goede ervaringen opgedaan met gespecialiseerde onderwijsvormen. Samen met scholen voor primair en voortgezet onderwijs zorgen we dat meer van onze leerlingen regulier onderwijs kunnen volgen. Deze onderwijsvormen ontwikkelen we verder. Daarnaast starten we nieuwe innovaties, waarbij we blijven samenwerken met onderzoekers.

3. Persoonlijk leiderschap en teamontwikkeling

De onderwijsteams zijn de drijvende kracht voor de ontwikkeling op onze scholen. Daarom blijven we investeren in persoonlijk leiderschap en teamontwikkeling.

4. Binden en boeien van onderwijsprofessionals

Het vinden en behouden van goede betrokken collega's is een grote uitdaging. Het boeien en binden van goede medewerkers én het aantrekken van nieuwe collega's is daarom een speerpunt.

In onze profilering laten we daarom duidelijk zien wat werken bij RENN4 bijzonder maakt én hoe nieuw onderwijstalent zich bij ons ontwikkelt.

Het SOP is na advies van de medezeggenschapsraad (MR) en vaststelling door de provinciedirecteur geplaatst op de website van RENN4 op de pagina van de school.

Beschrijving van de school

SBO De Delta en SO W.J. Bladergroenschool vormen samen Gespecialiseerd onderwijs Appingedam. Van oudsher is de Delta is een school voor speciaal basisonderwijs en de W.J. Bladergroenschool een school voor speciaal onderwijs voor leerlingen met ernstige gedragsproblematiek en/of psychiatrische stoornissen. Er wordt onderwijs geboden aan leerlingen van vier tot twaalf jaar. De identiteit van de school is algemeen bijzonder. De school valt onder het bevoegd gezag van de stichting RENN4. Het is de opdracht van RENN4 om onderwijs en zorg te bieden die past bij de ontwikkelingsmogelijkheden van de leerlingen.

Doelgroep

Voor de beschrijving van de doelgroep maakt Gespecialiseerd onderwijs Appingedam gebruik van het doelgroepenmodel zoals ontwikkeld door het Landelijk Expertisecentrum speciaal onderwijs (Lecso) (definitieve versie, 2018).

		1	2	3	4		5		6		7		
Totaal IQ		< 20	20 - 34	35 - 49	50 - 69	PRO 55-80		70 - 89		90 - 110		> 110	
Indeling Inspectie		< 35		35 - 49	50 - 69		70 - 79 80 - 89		90 - 110		110 - 120	> 120	
Ontwikkelingsleeftijd (SEO)		0-2 jaar	2-4 jaar	4-6 jaar	6-9 jaar		9-11 jaar		kalenderleeftijd		kalenderleeftijd		
Didactisch functioneringsniveau				FN <E3	FN E3-M5		FN E5-E6		FN M7-M8 Referentieniveau 1F		FN > M8 I-II Referentieniveau 15/2F		
Leerstandaard		Plancius niveau 1-6	SO-ZML niveau 3	SO-ZML niveau 6	SO-ZML niveau 9 Basisleerlijn niveau 4		Basisleerlijn niveau 6		Basisleerlijn niveau 8		Basisleerlijn niveau 10		
Leerroutes Passende Perspectieven vanaf groep 6					Passende perspectieven leerroute 3		Passende perspectieven leerroute 2		Passende perspectieven leerroute 1		Passende perspectieven leerroute 1 naar 15*		
Leerkenmerken		Sensomotorisch en gevoelsmatig	Pragmatisch	Egocentrisch	Egocentrisch en performaal		Performaal en ongericht		Toepassingsgericht		Betekenisgericht		
Onder- steunings- behoefte t.a.v.	leren en ontwikkelen	Zeer intensief	Intensief	Voortdurend	Regelmatig		Incidenteel		Op afroep		Leeftijdsadequaat		
	sociaal-emotionele ontwikkeling	Zeer intensief	Intensief	Voortdurend	Regelmatig		Incidenteel		Op afroep		Leeftijdsadequaat		
	communicatie	Zeer intensief	Intensief	Voortdurend	Regelmatig		Incidenteel		Op afroep		Leeftijdsadequaat		
	fysieke situatie	Zeer intensief	Intensief	Voortdurend	Regelmatig		Incidenteel		Op afroep		Op afroep		
Uitstroombestemming		VSO	VSO	VSO	PRO		PRO VMBO (BBL)		VMBO (KBL, GTL)		HAVO / VWO		
					VSO	VO	VSO	VO	VSO	VO	VSO	VO	

De school is gericht op onderwijs aan leerlingen met een profiel binnen de kolommen (leerroutes) drie tot en met zeven van het doelgroepenmodel. Leerlingen worden op onze school geplaatst omdat zij onvoldoende tot leren komen binnen het regulier basisonderwijs. Hiervoor kunnen verschillende oorzaken zijn. Leerlingen kunnen een lagere intelligentie hebben en daardoor het tempo van het basisonderwijs niet meer kunnen volgen. Ook kunnen er problemen zijn in de voorwaarden om tot leren te komen. Hierbij valt te denken aan leerlingen die moeite hebben met de instructie, beperkte executieve functies hebben zoals een zwakke concentratie of taakwerkhouding. Ook kan er sprake zijn van communicatieproblematiek. Daarnaast begeleiden we leerlingen die zich in de structuur van de basisschool niet kunnen redden doordat ze bijvoorbeeld gedragsproblemen of angsten hebben. Kindkenmerken zoals een grote sociale- of emotionele kwetsbaarheid of een starre manier van denken kunnen ook aanleiding vormen tot het plaatsen op het speciaal basisonderwijs.

Binnen de school gaan we uit van een klassikale structuur. Daar waar leerlingen (tijdelijk) behoefte hebben aan extra individuele ondersteuning, zowel op sociaal emotioneel en/of didactisch gebied, kan er gekeken worden naar mogelijkheden voor het aanbieden van een individueel arrangement (met behulp van extra financiering).

Voedingsgebied en instroom

Gespecialiseerd onderwijs Appingedam vervult een regionale functie. De leerlingen komen uit een groot voedingsgebied; Appingedam, Delfzijl, Loppersum, Slochteren, Ten Boer en Eemsum. De school maakt deel uit van het Samenwerkingsverband (SWV) PO 20-01.

De leerlingen stromen in vanuit huis (onderinstroom), het regulier onderwijs, een medisch kleuterdagverblijf, een kinderdagcentrum of andere scholen voor speciaal (basis) onderwijs.

Wanneer het leerproces stagneert in het regulier onderwijs, kan een leerling gebaat zijn bij een (tijdelijke) plaatsing op onze school. Het gaat hierbij om leerlingen die de reguliere zorgstructuur met hun zorgvraag op gebied van leren en/of gedrag overstijgen. De oorspronkelijke school vraagt hiervoor, in overleg met ouders, een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) aan bij de Commissie van Advies (CvA) van het samenwerkingsverband. Voordat een TLV wordt afgegeven zal de gedragsdeskundige van onze school een zienswijze schrijven aan de hand van een volledig aangeleverd dossier. Wij gaan er hierbij van uit dat de ondersteuning zoals deze is vastgelegd in het SOP van de oorspronkelijke school is geboden en de trajecten correct zijn doorlopen. De zienswijze van de gedragsdeskundige weegt mee in de beslissing van de CvA voor het al dan niet toekennen van een TLV.

De integrale intake is onderdeel van het proces van het aanvragen van een TLV. Voor dit gesprek worden ouders, school/MKD/Peuterspeelzaal/KDC van herkomst (indien aanwezig), cjb en hulpverlening uitgenodigd. Indien er sprake is van een voogd, dan wordt deze ook uitgenodigd. Tijdens deze intake wordt besproken welk onderwijsaanbod het meest passend is, welke (tijdelijke) ondersteuning nodig is en of er sprake zal zijn van een ingroeiplan.

De school streeft naar vier instroommomenten per schooljaar: na de zomervakantie, na de kerstvakantie, na de voorjaarsvakantie en na de meivakantie. De commissie voor de begeleiding (cvb) stelt op basis van de cognitieve gegevens, de leerresultaten, ondersteuningsbehoeften en kind kenmerken vast welk onderwijsaanbod het meest passend is en waar eventuele extra ondersteuning nodig is. Op basis van deze afweging wordt de leerling geplaatst in een passende leerroute. Na toelating wordt er een ontwikkelingsperspectiefplan geschreven. Het ontwikkelingsperspectiefplan en daarmee het onderwijsaanbod wordt besproken, vastgesteld en geëvalueerd samen met de ouder(s)/verzorger(s).

Onderwijskundige visie

RENN4 heeft ervoor gekozen te werken vanuit het model CAREBAGS (Minnaert, 2005).

CARE betekent dat we in alles wat we doen, zorg hebben voor de vier psychologische basisbehoeften, het verlangen van mensen naar:

- Competentie, ik kan iets;
- Autonomie, wat ik wil, is belangrijk;
- Relatie, ik hoor erbij, en
- Engagement, ik ben met iets zinnigs bezig.

De BAGS verwijzen naar onze aanpak. Gespecialiseerd onderwijs Appingedam vult de BAGS als volgt in:

- Beschermende factoren; niet de stoornis of de onmogelijkheden van leerlingen staan centraal, maar hun mogelijkheden. We hebben iedere leerling in beeld en brengen goed in kaart welke kwaliteiten en ondersteuningsbehoeften een leerling heeft om tot ontwikkeling te komen.

- Adaptief onderwijs; we passen het onderwijsaanbod, instructie e.d. aan de mogelijkheden en behoeften van (groepen) leerlingen. Leerkrachten en ondersteuners binnen Gespecialiseerd onderwijs Appingedam beschikken over kennis van (ortho)pedagogische en (ortho)didactische interventies.

- Gedragsverandering; zichtbaar en blijvend door het toepassen van gedragstherapeutische technieken al dan niet in samenwerking met jeugdhulpverlening. Binnen Gespecialiseerd onderwijs Appingedam wordt PAD-leerplan ingezet als uitgangspunt voor het tot stand brengen van deze gedragsverandering. Het groepsplan gedrag helpt de leerkracht om dit planmatig te doen.

- Systematisch en planmatig werken; Uitgangspunten van opbrengstgericht werken worden toegepast op zowel de leerstofgebieden als de leerstof overstijgende gebieden.

- Samenwerking met onze collega's, ketenpartners in het onderwijs en de zorg, en met ouders en leerlingen. De school kijkt niet alleen naar de leerling zelf, maar naar het hele systeem waarbinnen de leerling verkeert. Dit systemisch kijken helpt om de leerling zo succesvol mogelijk tot ontwikkeling te laten komen. Door de integrale intake is contact met ketenpartners in de zorg vanzelfsprekend. Het contact met ouders is in zekere zin minder (veel leerlingen komen met de taxi naar school), de kwaliteit van het contact is echter hoog, de telefoongesprekken, geplande gesprekken en/of emailberichten gaan echt over de ontwikkeling van de leerling.

Onderwijsconcept

Gespecialiseerd onderwijs Appingedam richt het onderwijs in op basis van groepen op didactisch niveau, leeftijd en ondersteuningsbehoeften. Wanneer de ondersteuningsbehoeften van leerlingen een andere groepsindeling vragen, wordt dit georganiseerd al dan niet in samenwerking met hulpverlening. De School wil een veilige omgeving scheppen waar iedere leerling de kans wordt geboden om zich optimaal te ontwikkelen binnen zijn of haar mogelijkheden. Kenmerkend voor de school is de grote aandacht voor de onderwijszorgbehoeften en het denken in mogelijkheden om een passend aanbod te creëren.

Onderwijsaanbod

Gespecialiseerd onderwijs Appingedam biedt de leerstof aan die nodig is voor het behalen van de kerndoelen primair onderwijs en speciaal onderwijs. Binnen de school wordt leerstof op vier verschillende niveaus aangeboden, we noemen dit leerroutes. Jaarlijks wordt door de cvb in samenspraak met leerkracht bekeken wat het best passend onderwijsaanbod is voor een leerling. Hieronder een korte omschrijving van de vier leerroutes, een uitgebreidere omschrijving is te vinden in het document 'Zorgplan 2017-2020'.

Leerroute 1	Voor leerlingen die uitstromen naar VMBO GL, VMBO TL, HAVO en VWO
Leerroute 2	Voor leerlingen die uitstromen naar VMBO-B/K
Leerroute 3	Voor leerlingen die uitstromen naar het Praktijkonderwijs
Leerroute 4	Voor leerlingen die uitstromen naar het VSO ZML (arbeid of dagbesteding)

Figuur 1 – de verschillende leerroutes zoals gehanteerd binnen Gespecialiseerd onderwijs Appingedam

Leerlingen tot 7 jaar krijgen onderwijs in de groepen 1, 2 en 3. In de leerjaren 1 en 2 wordt het onderwijsaanbod op regulier niveau als uitgangspunt genomen, waarbij de leerkracht differentieert in de verwerking.

Aan het einde van leerjaar 2 zijn de kwaliteiten en ondersteuningsbehoeften van de leerling helder in beeld gebracht. Vanaf leerjaar 3 volgen de leerlingen functionerend op leerroute 4 een eigen leerlijn. Vanaf leerjaar 4 wordt voor iedere leerling een leerroute vastgesteld, welke ieder jaar geëvalueerd en wanneer nodig bijgesteld kan worden.

Leerlingen die in leerroute 3 onderwijs volgen krijgen vanaf leerjaar 7 waar mogelijk een praktijkaanbod. De vakken techniek, huishoudkunde en groen worden gegeven in kleine groepjes. Op deze manier bereiden we de leerlingen voor op het praktijkonderwijs. Leerlingen krijgen praktische vakken waarbij ze de einddoelen voor het basisonderwijs op een andere manier eigen maken. In het praktijkaanbod wordt samengewerkt met reguliere scholen. Leerlingen die in het regulier onderwijs naar het Praktijkonderwijs uitstromen kunnen gebruik maken van de praktijklessen van Gespecialiseerd onderwijs Appingedam. Daarnaast is er een samenwerking met het voortgezet onderwijs. Deze samenwerking is zowel inhoudelijk om goed te kunnen afstemmen qua onderwijsaanbod als praktisch wanneer het gaat om gebruik maken van voorzieningen.

Tegemoet komen aan onderwijsondersteuningsbehoeften

Bij het bieden van onderwijs wordt de ondersteuningsbehoefte van alle leerlingen in beeld gebracht door een integrale intake. Vastgesteld wordt in hoeverre de leerlingen d.m.v. de basisondersteuning die het onderwijssysteem kan bieden, in staat zijn om te participeren in het onderwijsproces. Leerlingen waarbij de ondersteuningsbehoefte diffuus en/of bovenmatig intensief is, moeten worden gefaciliteerd middels zorgondersteuning om deel te kunnen nemen aan het onderwijs. Dit is van tijdelijke aard. Het betreft leerlingen waarbij sprake van een combinatie van onderwijs en zorginzet. Deze leerlingen worden in een stamgroep geplaatst met een individueel ingroei/opbouwschema.

Ingroeiplan (bijv bij thuiszitters): Iedere leerling volgt een eigen programma. Daarnaast is er veel aandacht voor sociale vaardigheid en weerbaarheid. De begeleiding is in de eerste plaats gericht op de respectvolle omgang met elkaar, veiligheid en structuur bieden. Een leerling kan pas tot ontwikkeling (leren) komen wanneer de leerling zich veilig voelt. De leerling volgt een onderwijsprogramma op eigen niveau met - voor de meeste leerlingen - in eerste instantie een verkorte onderwijstijd. Deze onderwijstijdverkortung zal worden aangevraagd door de commissie van begeleiding. Er is vaak sprake van tijdelijke zorgondersteuning.

Sociale- en emotionele ontwikkeling

Binnen ons onderwijssysteem hebben we onszelf tot doel gesteld om de leerling op te laten groeien tot een volwaardig en evenwichtig deelnemer van de maatschappij. De leerlingen op onze school hebben een extra uitdaging op dit gebied, daarom willen we hier extra aandacht aan besteden. Dit geven we vorm aan de start van het onderwijsleerproces door een integrale intake met daarbij specifiek aandacht voor de sociale en emotionele ontwikkeling. Wanneer de leerling is gestart volgen we de ontwikkeling op dit gebied met behulp van een sociaal emotioneel volgsysteem genaamd ZIEN. Door de school heen gebruiken we de methode PAD (Programma Alternatieve Denkstrategieën) voor het aanleren van vaardigheden op sociaal en emotioneel gebied zoals het leren zien van emoties bij zichzelf en een ander en inzicht in de gevolgen van hun eigen handelen. Deze lessen zijn opgenomen in de planning van elke groep. Omdat de hele school zo werkt kunnen leerlingen bouwen op hetgeen ze een vorig schooljaar hebben geleerd. Daarnaast is het ook voorspelbaar en kunnen leerlingen overal een gelijke reactie verwachten, dus ook bijvoorbeeld bij de gym of op het schoolplein. Voor leerlingen die meer uitdaging hebben op dit gebied dan onze gemiddelde leerling worden remediërende methodieken ingezet, hierbij valt te denken aan leerlingen die thuis hebben gezeten of leerlingen die langere tijd buiten de groep hebben gestaan. Hierbij wordt ook vaak nauw samengewerkt met hulpverlening. Er zijn regelmatig momenten om inhoudelijk af te stemmen en van elkaar te leren wat werkt bij deze specifieke leerling met zijn of haar persoonskenmerken. De manier van aanpak kan zo worden afgestemd met ouders, school en zorg waardoor kan worden samengewerkt en de leerling sneller en beter leert op het gebied van sociale en emotionele ontwikkeling.

Leren-leren

De leerlingen binnen het gespecialiseerd onderwijs hebben behoefte aan extra ondersteuning op het gebied van leren-leren. Bij veel leerlingen is het gekoppeld aan de ontwikkeling van hun executieve functies. Deze ondersteuning wordt onder andere vorm gegeven door planmatig te werken aan het 'leren leren'. Weten hoe je tot leren komt is één van de belangrijke voorwaarden om tot ontwikkeling te komen, naast bijvoorbeeld motivatie en de leraar-leerlingrelatie. Leren-leren vaardigheden vergroten de kans op succes in de maatschappij. We werken schoolbreed aan de hand van een leerlijn waardoor leerlingen in elke groep nieuwe vaardigheden aangeleerd krijgen en zo steeds meer zelf hun leerproces kunnen aansturen, hierop reflecteren en zichzelf nieuwe vaardigheden kunnen aanleren. De vaardigheden die de leerling beheerst en de te stellen doelen worden vastgelegd in het OPP.

Expertise

Binnen Gespecialiseerd onderwijs Appingedam is veel kennis en expertise op het gebied van leerontwikkeling en gedrag. Deze kennis is zowel opgedaan door opleidingen, trainingen, cursussen als door praktijkervaring.

Er is sprake van een aantal specifieke expertisedomeinen binnen de school, hieronder een opsomming van een aantal belangrijke:

1. Leerkrachten, met (ortho)pedagogische kennis/vaardigheden, (ortho)didactische kennis/vaardigheden, communicatieve vaardigheden inclusief bijhouden correcte dossiervoering.
2. Commissie voor de Begeleiding met daarin teamleider, intern begeleider, gedragsdeskundige, schoolmaatschappelijk werkende en schoolarts. Samen beschikken zij over gedragsexpertise, kennis van onderwijsinhoudelijke zaken (inclusief kwaliteit), expertise op het gebied van gedrag, leren en oudercontact, werken conform pdca-cyclus, afnemen intelligentieonderzoek en aanvullend diagnostisch onderzoek wanneer dit ondersteunend is aan het onderwijsleerproces, opstellen trendanalyses en uitvoering geven aan uitkomsten, kennis van sociale kaart en deze toepassen waar nodig.
3. Logopedische expertise/taaldeskundige: expert op het gebied van spraaktaalontwikkeling.
4. Aandachtsfunctionaris Meldcode: bewaken en uitvoering aan Meldcode. Het team heeft de cursus Meldcode gevolgd en is gecertificeerd. Jaarlijks wordt er een update gegeven voor alle medewerkers.
5. Vertrouwenspersoon: aanspreekpunt voor leerlingen en ouders.
6. Omgaan met spanning en agressie: Het team heeft de ABC-training gevolgd en is gecertificeerd. Jaarlijks wordt er een update gegeven voor alle medewerkers.
7. Diverse leerkrachten hebben een Masteropleiding op een specifiek kennisgebied afgerond of zijn hiermee bezig.

Interne en externe samenwerking

Interne samenwerking en structuur

Gespecialiseerd onderwijs Appingedam voldoet aan de Kwaliteitsnormen Speciaal Onderwijs (KSO) en werkt volgens de Plan Do Check Act-cyclus. Dit betekent in de praktijk dat we plannen maken, deze uitvoeren evalueren, bijstellen waar nodig, en vervolgens opnieuw uitvoeren.

Naast planmatig werken we binnen Gespecialiseerd onderwijs Appingedam opbrengstgericht. Dit betekent, dat we leerresultaten van leerlingen gebruiken om ons onderwijs te verbeteren met als doel de leerling een zo optimaal mogelijke ontwikkeling te laten doorlopen. We analyseren leerresultaten op leerling- en op groepsniveau. Dit doen we door elk half jaar een groepsbespreking te plannen. Bij deze bespreking zijn in elk geval de leerkracht en de intern begeleider aanwezig. Andere expertise is aanwezig indien gewenst. Wanneer er aanleiding toe is, worden individuele leerlingen uitgebreider besproken in de zogenaamde cvb (commissie voor de begeleiding). Deze bestaat uit de teamleider (voorzitter), intern begeleider, gedragsdeskundige en schoolmaatschappelijk werkende. Dit overleg vindt plaats op verzoek van de leerkracht en komt voort uit vragen over gedrag, leren of thuissituatie.

Voor leerlingen waarbij de ingezette onderwijsondersteuning onvoldoende resultaat heeft opgeleverd, vindt overleg plaats met de alle betrokken ondersteuning in de school, ouders en externe hulpverlening. Het doel van dit overleg is in gezamenlijkheid met alle expertise de specifieke onderwijszorgbehoefte vast te stellen. Dit alles leidt tot concrete afspraken die toegepast kunnen worden in de dagelijkse onderwijspraktijk welke worden vastgelegd in het leerlingvolgsysteem. De gemaakte afspraken kunnen leiden tot kortdurende interventies óf aanpassing van het onderwijszorgarrangement.

Externe samenwerking ketenpartners

Gespecialiseerd onderwijs Appingedam werkt samen met diverse ketenpartners. Hierbij is op hoofdlijnen een aantal soorten ketenpartners aan te geven: gemeenten/CJG, Samenwerkingsverbanden (SWV), externe schoolbesturen en zorgpartijen. Er wordt gestreefd naar langdurige samenwerkingsrelaties met de verschillende partners.

Grenzen

- Grenzen aan hulpvragen op het gebied van gedrag:
 - Wanneer de ondersteuningsbehoefte van een leerling dermate grootte is, dat er structureel individuele begeleiding en/of behandeling geboden moet worden, dan is plaatsing van de leerling niet mogelijk in de reguliere onderwijsgroepen. Afhankelijk van de ondersteuningsbehoeften kan er een individueel arrangement gerealiseerd worden in één van de groepen. Extra ondersteuning kan alleen plaatsvinden bij extra (financiële) inzet buiten het basisaanbod.
 - Wanneer de dossiervorming te beperkt is, waardoor het onduidelijk is welke interventies kunnen worden ingezet, kan er niet overgegaan worden tot het plannen van een intakegesprek. De commissie voor de begeleiding maakt hierover een afweging.
 - Wanneer veiligheid van de leerling zelf, medeleerlingen en/of medewerkers in het geding is dan is plaatsing van de leerling niet mogelijk.
- Grenzen op het gebied van leergedrag:

Leerlingen moeten binnen Gespecialiseerd onderwijs Appingedam kunnen functioneren in een groep. Wij hebben binnen de reguliere onderwijsgroepen geen mogelijkheden om structureel individuele begeleiding te bieden. Afhankelijk van de ondersteuningsbehoeften kan er een individueel arrangement gerealiseerd worden in één van de groepen. Extra ondersteuning kan alleen plaatsvinden bij extra (financiële) inzet buiten het basisaanbod.
- Grenzen op het gebied van ondersteunen van taal en communicatie:

Leerlingen moeten binnen Gespecialiseerd onderwijs instaat zijn om te kunnen functioneren in een groep. Wanneer het taal- en communicatieniveau hiervoor te laag is zal er in overleg met ouders en externe partners een arrangement gerealiseerd moeten worden ter ondersteuning van de ontwikkeling van taal- en/of communicatie. Wij hebben geen mogelijkheden om individuele behandeling aan te bieden.
- Grenzen op het gebied van zelfredzaamheid:

Wanneer er veel praktische ondersteuning nodig is wordt in overleg met ouders en hulpverlening gezocht naar structurele oplossingen. Kunnen deze oplossingen niet gevonden worden, dan zijn wij niet in staat tegemoet te komen aan deze ondersteuningsbehoefte.
- Grenzen op het gebied van specifiek onderwijsaanbod:

Wij bieden geen onderwijs aan leerlingen die vallen in de eerste en tweede categorie van het doelgroepenmodel (doelgroepenmodel.lecso.nl); dit zijn leerlingen met een IQ lager dan 35, een emotionele ontwikkelingsleeftijd lager dan 4 jaar en zeer intensieve of intensieve ondersteuningsbehoeften op het gebied van leren en ontwikkelen, sociale- en emotionele ontwikkeling, communicatie, fysieke ondersteuning en medische ondersteuning. Op dit moment is een basisaanbod voor leerlingen die ouder zijn dan 7 jaar met een toelaatbaarheidsverklaring voor ZML-onderwijs in ontwikkeling.

- Grenzen op het gebied van samenwerking:

Samenwerking tussen school, ouders en CJG is de kern van onze manier van werken. Plaatsing van een leerling op onze school starten we met een integrale intake. Bij deze intake zijn ouders, CJG en vertegenwoordigers van school aanwezig.

Wanneer ouders geen toestemming geven voor de aanwezigheid van het CJG kunnen wij geen optimale samenwerking tot stand brengen en kan er besloten worden niet over te gaan tot intake en/of plaatsing.

Ambitie

Op termijn zal Gespecialiseerd onderwijs Appingedam een nieuw gebouw betrekken. De bedoeling is om in de aanloop daar naartoe de ontwikkeling van een onderwijs-zorg campus vorm te gaan geven. Hierbij is het streven om bij het betrekken van de nieuwbouw een onderwijsaanbod te kunnen doen waarbij sprake is van onderwijs voor alle leerlingen met een specifieke ondersteuningsbehoefte zoals eerder geformuleerd op bladzijde 4 van dit document. We streven naar het integreren van zorgactiviteiten in de school, waarbij onderwijs(voorwaardelijke) doelen leidend zijn. Binnen de onderwijs-zorg campus is samenwerking met voorschoolse opvang gerealiseerd om vroegsignalering te kunnen realiseren. Ook is de samenwerking met zorgpartijen gerealiseerd om leerlingen die geen volledige onderwijstijd hebben een aanvullend extern zorgaanbod te kunnen bieden. Tenslotte is samenwerking met schoolbesturen in de omgeving zodanig dat een volledig geïntegreerde keten van onderwijs en zorg ontstaat.